

İlgili Kanun / Madde
4857 S.İşK/2,18-21,25

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No: 2006/15117
Karar No: 2006/18653
Tarihi: 26.06.2006

- ASIL İŞTE ASIL İŞVERENİN İŞÇİLERİYLE BİRLİKTE ÇALIŞMA
- MUVAZAA
- HAKLI YA DA GEÇERLİ FESHİ KANITLAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN İŞVERENE AİT OLMASI
- TEK YANLI OLARAK İŞVERENCE TUTULAN TUTANAK VE TANIK ANLATIMLARININ ZARAR OLGUSUNU ORTAYA KOYMAYA YETMEYECEĞİ

ÖZETİ: Somut uyuşmazlıkta, davacının davalı KUMAŞ işyerinde asıl işte davalının diğer işçileri ile çalıştığı ve davacının başlangıçtan beri davalı KUMAŞ işçisi sayılması gerektiği sözleşme ve tanık anlatımları ile anlaşılmaktadır. Kaldı ki davalılar arasındaki sözleşme bir işin verilmesinden çok, işçi teminine yöneliktir. Davalılar arasında muvazaalı işlem olduğu sabittir. O halde davanın, davalı KUMAŞ işveren yönünden esastan incelenmesi gerekir. Diğer davalının işveren sıfatı bulunmamaktadır.

Diğer taraftan davalı taraf, davacının işverene zarar verdiğini belirterek tutanak ibraz etmiş, tanık dinletmiştir. İş sözleşmesinin haklı yada geçerli nedenle feshedildiğinin ispat yükü davalı işverene aittir. Zarar verme olgusunda tek taraflı düzenlenen tutanaklar ve tanık anlatımları yeterli değildir. Davacı işçinin verdiği zarar konusunda, zarar verilen araçlar üzerinde ve olayın meydana geldiği işyerinde uzman bilirkişiler marifeti ile inceleme yapılmalı, davacının verdiği zarar miktarı ve olaydaki kusuru belirlenmeli ve sonucuna göre karar verilmelidir.

DAVA: Davacı, feshin geçersizliğine ve işe iadesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, davayı reddetmiştir.

Hüküm süresi içinde davacı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davalı KUMAŞ işyerinde sondaj operatörü olarak alt taşeronlar değiştiği halde asıl işte çalıştığını ve en son diğer davalı alt işveren işçisi olarak çalışırken, hiçbir neden gösterilmeden iş sözleşmesinin 18.11.2005 tarihinde feshedildiğini belirten davacı, feshin geçersizliğine ve işe iadesine karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkemece, savunmaya değer verilerek, işverence sunulan tutanaklar ve tutanak tanzimcisi tanık beyanlarına göre, davacı işçinin ihtar ve ikaz edilmesine rağmen, gerekli özeni göstermeyerek, iş makinelerinin kırılmasına ve zarar görmesine neden olduğu, işveren lehine haklı feshin olduğu, fesih hakkının 6 günlük hak düşürücü süre içinde kullanıldığı, kullanılmadığı kabul edilse bile geçerli neden bulunduğu gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir.

Dosya içeriğine göre, davalı M. Ali ÇETİNKAYA tarafından noter kanalı ile gönderilen 07.12.2005 tarihli bildirimde göre davacının iş sözleşmesinin 07.11.2005 ve 12.11.2005 tarihli tutanaklara göre feshedildiği, ekli tutanaklarda ise davacının sondaj makinesi şaftına ve elmas matkabına zarar verdiğinin belirtildiği, 18.11.2005 tarihinde yazılı bir fesih bildirimini olmadığı, zarar ve kusur oranı açısından bir tespiti yer verilmediği, davalılar arasındaki Manyezit sahalarında KUMAŞ'a ait makine ve ekipmanlarla karotlu sondaj işlerinin yaptırılması sözleşmesinde, alt işverenin 18 yaşını tamamlamış erkek eleman temin etme yükümlülüğü yüklendiği, araçların asıl işveren tarafından temin edileceğinin belirtildiği anlaşılmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 2/6-son maddesi uyarınca, "Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerinde veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde iş alan ve bu iş için görevlendirdiği işçilerini sadece bu işyerinde aldığı işte çalıştıran diğer işveren ile iş aldığı işveren arasında kurulan ilişkiye asıl işveren-alt işveren ilişkisi denir. Bu ilişkide asıl işveren, alt işverenin işçilerine karşı o işyeri ile ilgili olarak bu Kanundan, iş sözleşmesinden veya alt işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden doğan yükümlülüklerinden alt işveren ile birlikte sorumludur. Asıl işverenin işçilerinin alt işveren tarafından işe alınarak çalıştırılmaya devam ettirilmesi suretiyle hakları kısıtlanamaz veya daha önce o işyerinde çalıştırılan kimse ile alt işveren ilişkisi kurulamaz. Aksi halde ve genel olarak asıl işveren alt işveren ilişkisinin muvazaalı işleme dayandığı kabul edilerek alt işverenin işçileri başlangıçtan itibaren asıl işverenin işçisi sayılarak işlem görürler. İşletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler dışında asıl iş bölünerek alt işverenlere verilemez."

Yargıtay Kararları

Somut uyuşmazlıkta, davacının davalı KUMAŞ işyerinde asıl işte davalının diğer işçileri ile çalıştığı ve davacının başlangıçtan beri davalı KUMAŞ işçisi sayılması gerektiği sözleşme ve tanık anlatımları ile anlaşılmaktadır. Kaldı ki davalılar arasındaki sözleşme bir işin verilmesinden çok, işçi teminine yöneliktir. Davalılar arasında muvazaalı işlem olduğu sabittir. O halde davanın, davalı KUMAŞ işveren yönünden esastan incelenmesi gerekir. Diğer davalının işveren sıfatı bulunmamaktadır.

Diğer taraftan davalı taraf, davacının işverene zarar verdiğini belirterek tutanak ibraz etmiş, tanık dinletmiştir. İş sözleşmesinin haklı yada geçerli nedenle feshedildiğinin ispat yükü davalı işverene aittir. Zarar verme olgusunda tek taraflı düzenlenen tutanaklar ve tanık anlatımları yeterli değildir. Davacı işçinin verdiği zarar konusunda, zarar verilen araçlar üzerinde ve olayın meydana geldiği işyerinde uzman bilirkişiler marifeti ile inceleme yapılmalı, davacının verdiği zarar miktarı ve olaydaki kusuru belirlenmeli ve sonucuna göre karar verilmelidir. Eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm kurulması hatalıdır.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 26.6.2006 gününde oybirliği ile karar verildi.